

Sygn. akt III RC 148/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st. sekr. sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 stycznia 2020 roku

sprawy z powództwa małoletnich J. K. i O. K. (1) reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową D. K. przeciwko P. K.

o alimenty

1. zasądza od P. K. na rzecz jego małoletnich dzieci J. K. ur. (...) i O. K. (1) ur.(...) alimenty w kwotach po 500 (pięćset) złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dzieci D. K. poczynając od dnia 07.11.2019 r.,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. przyznaje wynagrodzenie rad. pr. E. S. za reprezentację z urzędu pozwanego P. K. w kwocie 295,20 (dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych 20/100) złotych z VAT i należność tę nakazuje wypłacić z rachunku Skarbu Państwa,
4. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 148/19

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie J. K. i O. K. (2) reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową D. K. w pozwie z dnia 31 października 2019 roku wnieśli o zasądzenie od pozwanego P. K. alimentów w kwotach odpowiednio 1500 złotych i 1000 złotych oraz o zabezpieczenie powództwa.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że J. K. jest dzieckiem niepełnosprawnym wymagającym stałej opieki lekarskiej oraz kontroli w poradniach neurologicznej, kardiologicznej, genetycznej, okulistycznej, audiologicznej i wad postawy. O. K. (2) wymaga opieki w poradni neurologicznej, kardiologicznej, okulistycznej, audiologicznej. Ojciec dzieci od dłuższego czasu nie partycypuje w kosztach ich utrzymania, a od 2,5 miesiąca w opiece nad nimi. (pозew – k. 2).

W piśmie procesowym z dnia 8 listopada 2019 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że w miarę możliwości finansowych będzie łożył na dzieci, jednakże nie zgadza się na zawnioskowaną kwotę alimentów. (odpowiedź na pozew – k. 9).

Sąd zabezpieczył powództwo na czas trwania postępowania postanowieniem z dnia 12 listopada 2019 r. do kwot po 200 złotych miesięcznie na rzecz każdego z powodów. (postanowienie – k. 18)

Pismem procesowym z dnia 23 stycznia 2020 r. pełnomocnik powodów zmodyfikował żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie od pozwanego P. K. na rzecz małoletniej J. K. alimentów w kwocie po 1100 złotych miesięcznie oraz na rzecz małoletniego O. K. (1) alimentów w kwocie po 950 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 1 listopada 2019 r., płatnych z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Jednocześnie wniósł o zmianę postanowienia Sądu z dnia 12 listopada 2019 r. o zabezpieczeniu powództwa, poprzez zobowiązanie pozwanego do uiszczania w czasie trwania postępowania tytułem alimentów na rzecz małoletniej J. K. od dnia 1 listopada 2019 r. kwoty 900 złotych miesięcznie płatnej z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz na rzecz O. K. (1) od dnia 1 listopada 2019 r. kwoty 800 złotych miesięcznie płatnej z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. (pismo procesowe – k. 55-64)

Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2020 r. pełnomocnik powodów poparł powództwo. Pozwany uznał powództwo do kwoty po 400 złotych na każde z dzieci. (e-protokół rozprawy – k. 146)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powodowie - bliźnięta J. K. i O. K. (2) urodzone dnia (...) są dziećmi P. K. i D. K., pochodzącymi z nieformalnego związku. Oprócz małoletnich powodów D. K. ma małoletniego syna pochodzącego z poprzedniego związku. Rodzice powodów od sierpnia 2019 r. nie mieszkają ze sobą.

(dowód: odpisy skrócone aktów urodzenia – k. 4,5, okoliczności bezsporne)

J. K. i O. K. (2) mają po 2 lata. Małoletni powodowie mieszkają z przedstawicielką ustawową i starszym przyrodnim bratem w Ł. w domu pradziadków macierzystych, wspólnie z babką macierzystą i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe.

J. K. jest dzieckiem niepełnosprawnym. Wymaga koniecznej stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Konieczny jest stały współudział na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Dziecko cierpi na padaczkę, atopowe zapalenie skóry, nabyte zniekształcenie kończyn (koślawość, płaskostopie). O. K. (2) choruje na nabyte zniekształcenie kończyn (koślawość kolan). Codzienną pieczę i opiekę nad dziećmi sprawuje ich matka. W opiece pomagają jej matka i babka.

Koszty utrzymania małoletniej J. K. to 1100 złotych. Na kwotę tę składają się : leki – 200 złotych, pampersy – 180 złotych, wyżywienie – 200 złotych, odzież obuwie – 200 złotych, ubezpieczenie – 10,73 złotych, środki pielęgnacji – 120 złotych, zabawki, książki – 50 złotych, dojazdy do lekarzy – 120 złotych, badania lekarskie – 50 złotych; łącznie ok. 1100 złotych. Dziewczynka korzysta rehabilitacji. Raz w tygodniu chodzi do logopedy, koszt logopedy to 100 złotych za wizytę. Korzysta z terapii na basenie. Koszt opieki na basenie to 30-47 złotych w zależności od czasu przebywania.

Potrzeby O. K. (1) kształtują się na poziomie 950 złotych miesięcznie. Koszty utrzymania małoletniego powoda przedstawiają się następująco: leki – 100 złotych, pampersy – 180 złotych, wyżywienie – 200 złotych, odzież obuwie – 150 złotych, ubezpieczenie – 10,73 złotych, środki pielęgnacji – 120 złotych, zabawki, książki – 50 złotych, dojazdy do lekarzy – 120 złotych, aromaterapia – 15 złotych, fryzjer – 15 złotych; łącznie ok. 950 złotych. Chłopiec ma napięcie mięśniowe i wymaga zajęć na basenie. Powód nie chodzi do żłobka. Przedstawicielka ustawowa kupuje dzieciom cztery pary butów w ciągu roku. Muszą to być buty z wkładką ortopedyczną, z uwagi na płaskostopie dzieci. Z uwagi na liczne zachorowania na choroby oddechowe konieczny był zakup oczyszczacza powietrza do domu.

(dowód: orzeczenie o niepełnosprawności – k. 3; dokumentacja medyczna – k. 68-71, 76-80, opinia - k. 72-75; faktury – k. 83-119; zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół rozprawy z dnia 30.01.2020 r. 00:07:12 – k. 146v , zeznania pozwanego e-protokół rozprawy z dnia 30.01.2020 r. 00:33:26 – k. 147)

D. K. ma 34 lata. Nie pracuje. Otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny na niepełnosprawne dziecko w kwocie 1830 złotych tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad córką J. K.. Pobiera także dodatek do zasiłku 215 złotych, dodatek do zasiłku rehabilitacyjnego 90 złotych, dodatek na dziecko niepełnosprawne 90 złotych oraz kwotę 95 złotych na rodzinę wielodzietną. D. K. otrzymuje świadczenie 500+ na każde dziecko. Wraz z trojgiem dzieci i matką mieszka w domu dziadków, korzystając z połowy nieruchomości. Poności niezbędne koszty napraw w domu. Jest zwolniona z opłat czynszu. Koszty utrzymania nieruchomości przedstawiają się następująco w przeliczeniu na domownika: woda 50 złotych, gaz 80 złotych, ubezpieczenie domu ok. 10 złotych, opłata za śmieci 30 złotych. Dodatkowo przedstawicielka ustawowa opłaca Internet i 2 telefony - 230 złotych miesięcznie. D. K. zaciągnęła pożyczkę w wysokości 30 000 złotych. Rata kredytu wynosi 549 złotych. Za kwotę 20 000 złotych w grudniu 2019 r. kupiła samochód, natomiast za pozostałe 10 000 złotych urządziła pokój dla dzieci. D. K. przeszła operację wycięcia zmian przedrakowych szyjki macicy. Ma podwyższone ryzyko zachorowania na nowotwór, co wynika z wykrytej u niej mutacji genu. Pozostaje pod opieką psychologa.

(dowód: zaświadczenie – k. 67, umowa – k. 122, faktury – ki. 124-134, zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół rozprawy z dnia 30.01.2020 r. 00:07:12 – k. 146v)

P. K. ma 33 lata. Nie ma wyuczonego zawodu. Oprócz małoletnich J. i O. nie mam nikogo na utrzymaniu. Od lutego 2020 r. podjął pracę jako kierowca krajowy z wynagrodzeniem 2750 złotych brutto. Od 8 kwietnia był zarejestrowany w PUP jako osoba bezrobotna. Od dnia 1 kwietnia 2019 r. do dnia 1 września 2019 r. pobierał zasiłek 80%, zaś od dnia 2 września 2019 r. do 11 października 2019 r. – stypendium w kwocie 372,20 złotych. W ramach oferty z PUP odbył kurs spawacza. Pozwany do 28 lutego 2020 roku mieszka grzecznościowo u kuzyna, który udostępnił mu do dyspozycji pokój. Daje kuzynowi kwotę 200 złotych, jako część kosztów utrzymania mieszkania. Dodatkowe koszty utrzymania własnego jakie ponosi pozwany to: telefon 80 złotych, wyżywienie 250 złotych, paliwo 150 złotych. (...) pozwanemu pomagał mu ojciec. U siostry jadał obiady. Początkowo po rozstaniu z matką dzieci często bywał w domu dzieci. Z biegiem czasu wizyty u dzieci stały się rzadsze. Pozwany ma żal do przedstawicielki ustawowej, że nigdy nie może przebywać z dziećmi, sam nie może wyjść z nimi na spacer. Chciałby utrzymywać kontakt z dziećmi. Kiedy jeździ do dzieci kupuje im jakieś produkty, w zależności od potrzeb zgłoszonych przez matkę dzieci (artykuły spożywcze, upominki) za kwotę 60 złotych miesięcznie.

(dowód: zaświadczenie – k. 34, 142, 143, umowa – k. 158-159, zeznania pozwanego e-protokół rozprawy z dnia 30.01.2020 r. 00:33:26 – k. 147)

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Nie budzą wątpliwości Sądu co do wiarygodności dowody z dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony i potwierdzają przedstawiane przez nie fakty. Zeznania przesłuchanej w charakterze strony powodowej przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ocenić należy co do zasady jako wiarygodne. Twierdzenia o faktach zawarte w ich zeznaniach w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy nie były kwestionowane przez stronę przeciwną. Sąd uznał, że przedstawicielka ustawowa przedstawiła wiarygodne zestawienia kosztów utrzymania małoletnich, podane w nich kwoty nie są zawyżone. Podobnie za wiarygodne uznał sąd zeznania pozwanego co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i oparł się na nich czyniąc ustalenia faktyczne w przedmiotowej sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo J. K. i O. K. (1) częściowo zasługuje na uwzględnienie, to jest co do żądania zasądzenia od pozwanego alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie płatnych na każdego z małoletnich powodów od dnia 7 listopada 2019 roku. Żądanie zgłoszone przez powodów znajduje oparcie w treści art. 133 i 135 k.r.o.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Określenie zakresu obowiązku alimentacyjnego powinno być dokonane

przy uwzględnieniu przepisu art. 135 § 1 k.r.o., z którego wynika, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Wedle art. 96 k.r.o. obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku „troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka” i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej. Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, w tym termin dojścia przez uprawnionego do pełnoletniości. Jedyną decydującą okolicznością warunkującą trwanie bądź ustanie obowiązku alimentacyjnego jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie.

Zakres świadczeń alimentacyjnych jest podwójnie uzależniony - z jednej strony zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej strony od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć bieżące potrzeby w zakresie utrzymania (tj. mieszkania, wyżywienia, ubrania itd.) oraz w zakresie wychowania (tj. odpowiednie wykształcenie, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień itd.). Podkreślić trzeba, że niezdolne do samodzielnego utrzymania dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami.

Oczywistym jest fakt, że powodowie J. K. i O. K. (2) nie są w stanie samodzielnie się utrzymać. Nie mają majątku, z którego dochody wystarczyłyby na pokrycie ich kosztów utrzymania i wychowania. W tej sytuacji zobowiązanymi do zapewnienia małoletnim wychowania, środków utrzymania oraz wykształcenia są rodzice P. K. i D. K.. Jak wskazano powyżej, alimenty są to bieżące środki na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb. Usprawiedliwione potrzeby powodów od sierpnia 2019 roku zaspokaja w zdecydowanej większości matka. Dopiero od wydania przez Sąd postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym (12 listopada 2019 r.) pozwany łoży na utrzymanie dzieci. Od chwili rozstania to przedstawicielka ustawowa czyni osobiste starania o wychowanie dzieci, które z nią mieszkają, pozostając pod jej stałą pieczęcią. Pozwany utrzymuje sporadycznie kontakt z powodami.

Matka powodów przedstawiła w sposób szczegółowy, jakie są koszty utrzymania dzieci. W ocenie Sądu, przedłożone koszty nie są wygórowane, są adekwatne do potrzeb małoletnich i możliwości zarobkowych rodziców. Aktualnie na potrzeby małoletniej J. potrzeba miesięcznie średnio ok. 1100 złotych, zaś małoletniego O. – 950 złotych. Są to usprawiedliwione potrzeby powodów, jeśli weźmie się pod uwagę zasadę równej stopy życiowej, która obowiązuje w stosunkach dziecka niezdolnego do samodzielnego utrzymania z jego rodzicami. Ogromne znaczenie przy ustalaniu potrzeb małoletnich powodów ma fakt, iż J. K. jest dzieckiem niepełnosprawnym korzysta odpłatnie z opieki laryngologa, terapii na basenie. Podobnie O. K. (2) ma zalecone terapie na basenie. Matka dzieci ponosi koszty dojazdów do specjalistów. Konieczny jest zakup butów ortopedycznych dla dzieci. Z uwagi na zapadanie przez dzieci na choroby układu oddechowego konieczny był zakup oczyszczacza powietrza do domu.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż w kosztach utrzymania dzieci powinni partycypować obydwaj rodzice, a więc również matka, która swój szeroko pojęty obowiązek alimentacyjny wypełnia także poprzez zapewnienie powodom troski, opieki, pomocy

w codziennych czynnościach, przygotowanie posiłków, zapewnienie opieki lekarskiej, co jest zwiększone w przypadku wychowania bliźnięt. Dlatego też Sąd zasądził od pozwanego P. K. na rzecz jego syna O. K. (1) alimenty w kwocie 500 złotych, jak również na rzecz jego córki J. K. alimenty w kwocie 500 złotych, płatne do dnia 10 – tego każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów – D. K.. Łączne koszty utrzymania dzieci przedstawicielka ustawowa określiła na ok. 2050 złotych. Sąd obciążył pozwanego połową tej sumy zasądzając na rzecz każdego z małoletnich dzieci kwotę po 500 złotych.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy jednak nie tylko od potrzeb uprawnionego, ale również od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Pozwany od lutego 2020 r. rozpoczął prace w charakterze kierowcy krajowego z wynagrodzeniem 2750 złotych brutto (ok. 1900 złotych netto), co pozwala mu na łożenie na utrzymanie

dzieci łącznej kwoty 1000 złotych. Na własne utrzymanie pozostanie mu wówczas kwota ok. 900 złotych. Zaznaczyć trzeba, że możliwości zarobkowe pozwanego są większe. Ma on ukończony kurs spawacza. Pracował w branży dziewiarskiej. Ma doświadczenie w branży budowlanej. Powyższe zwiększa jego możliwości zarobkowe.

Biorąc pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe obojga rodziców, a także ich stopę życiową, zasądzenie kwoty 500 złotych miesięcznie tytułem alimentów na rzecz każdego z powodów jest kwotą adekwatną tj. z jednej strony pozostającą w odpowiedniej relacji do możliwości zarobkowych zobowiązanego, a z drugiej wystarczającą do zaspokojenia bieżących potrzeb jego dzieci. Zasadą jest równa stopa życiowa dzieci i rodziców. W ocenie Sądu kwota 500 złotych miesięcznie zasądzona od pozwanego na rzecz powodów nie przekracza możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego. Drugą część kosztów utrzymania dzieci winna ponosić ich matka.

Sąd ustalił, zgodnie z żądaniem pozwu, że alimenty będą płatne z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat do rąk matki dzieci D. K.. Alimenty zasądzono poczynając od dnia 7 listopada 2019r. czyli od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu, uznając, iż wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia na podstawie art. 455 k.c. Z chwilą doręczenia odpisu pozwu na pozwanym, jako dłużniku, zaczął ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia – płacenia podwyższonych alimentów. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających podwyższenie alimentów z datą wsteczną.

Mając na względzie, iż strona powodowa żądała przyznania alimentów w kwocie po 1100 złotych na rzecz J. K. oraz 950 złotych na rzecz O. K. (1) Sąd zaś zasądził alimenty po 500 złotych, w pozostałej części oddalono powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. i nie obciążył pozwanego kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Wobec ustanowienia dla strony pozwanej pełnomocnika z urzędu Sąd postanowił przyznać wynagrodzenie radcy prawnemu E. S. w kwocie 295,20 złotych, w tym należny podatek 23% VAT, wypłacając je z rachunku Skarbu Państwa - w oparciu o stawki wskazane w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715 z późn.zm.).

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej w części zasądzającej świadczenia alimentacyjne. Rygor natychmiastowej wykonalności jest bowiem nadawany z urzędu bez żadnych ograniczeń w zakresie rat alimentacyjnych płatnych po dniu wniesienia powództwa do sądu.

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.